

4. Co znamená panenství Panny Marie?

Jedna z 54 částých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

05.01.2023

Že Maria počala Ježíše bez přičinění muže, je zřejmě potvrzeno v prvních dvou kapitolách evangelií svatého Matouše a svatého Lukáše: „dítě, které počala, je z Ducha svatého“,

říká anděl svatému Josefovi (Mt 1,20); a Marii, která se ptá „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám!“, anděl odpovídá: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní“ (Lk 1,34-35)!

Na druhé straně skutečnost, že Ježíš na kříži svěruje svatému Janovi svou Matku, znamená, že Panna Maria neměla další děti. Že se v evangeliích často zmiňují „sourozenci Ježíše“ se dá vysvětlit tím, jak se tento výraz používá v hebrejštině ve smyslu blízkých příbuzných (Gen 13,8 a další), nebo že svatý Josef měl děti z předchozího manželství, nebo budeme chápat tento výraz ve smyslu člena skupiny věřících - tak se i používá v Novém zákoně (Sk 1,15). Církev vždy věřila v panenství Panny Marie, dle tradičního znění ji nazývá „vždy panna“ (Lumen Gentium 52), tj. před, při a po porodu.

Neposkvrněné početí Ježíše je třeba chápat jako zásah Boží moci - „u Boha není nic nemožného“ (Lk 1,37) - vymyká se jakémukoliv chápání a všem lidským možnostem. Nechce mít nic společného s pohanskými, mytologickými zobrazeními, v nichž se bůh spojuje se ženou a zastupuje tak muže. V panenském početí Ježíše jde o Boží zásah v lůně Panny Marie, který je podobný stvoření. Tuto skutečnost ale nevěřící nepřijímají. Tak tomu bylo i u židů a pohanů, kteří vymýšleli primitivní příběhy o početí Ježíše, jako byl i ten, jenž ho připisoval římskému vojáku jménem Pantheras. Ve skutečnosti je tato osoba literární fikcí, o níž se vymyslí legenda, aby se křesťané zesměšlili. Z hlediska vědy historické a filologické je jméno Pantheras (nebo Pandóra) zesměšnění slova parthénos (řecky panna). Tito obyvatelé, kteří na většině území římského, východního impéria používali jako dorozumívací jazyk

řečtinu, slýchali, že křesťané mluví o Ježíši jako o Synu Panny (huiós parthénou). A když je chtěli zesměšňovat, nazývali ho „synem Pantherase“. Takovéto příběhy svědčí v konečném důsledku pouze o tom, že církve obhajovala panenství Marie i přes to, že se tento názor zdál neobhajitelný.

Panenské početí Ježíše ukazuje, že Ježíš je svou podstatou opravdu Božím Synem - proto nemá lidského otce -, a zároveň je skutečným člověkem narozeným ze ženy (Gal 4,4). V evangeliích vidíme, jak Boží iniciativa není v lidských dějinách ničím omezená a proto příchodu spásy nic nebrání, a jak tato iniciativa dle Ježíšových rodokmenů do těchto dějin vstupuje.

Na Ježíše počatého Duchem svatým bez přičinění muže můžeme snadněji pohlížet jako na nového Adama, jenž stojí na počátku nového stvoření, k

němuž patří nový člověk, jím vykoupený (1 Kor 15,47; Jan 3,34).

Panenství Marie je kromě toho znamením její víry prosté jakéhokoliv stínu pochybnosti a znamením jejího úplného odevzdání do Boží vůle. Dokonce se říká, že Maria touto vírou počne Krista ve své mysli dříve než ve svém lůně, a že „je požehnanější tím, že přijala Krista vírou, než když počala jeho tělo ve svém lůně“ (sv. Augustin). Jako panna a matka je Marie také postavou církve a jejího nejdokonalejšího naplnění.

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Gonzalo Aranda

---

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/4-co->

znamena-panenstvi-panny-marie/
(27.03.2026)